

Zāļu valsts
aģentūra

Aptaujas par zāļu papildu riska mazināšanas pasākumu materiāliem rezultāti

Zāļu valsts aģentūra, Rīga, 2015

Zāļu valsts
aģentūra

Aptaujas raksturojums

Pētījuma metode: tiešsaistes aptauja *Google Drive* (180 respondenti) un drukāta veida aptauja (121 respondents);

Aptaujas veikšanas laiks:
13.03.–30.04.2015.;

Respondenti: 301 respondents (no tiem 94% ģimenes ārsti);

Aptaujas mērķis: noskaidrot ārstu nodrošinājumu ar zāļu papildu riska mazināšanas pasākumu materiāliem – Zāļu valsts aģentūrā (ZVA) saskaņotām vēstulēm veselības aprūpes speciālistiem un zāļu riska mazināšanas izglītojošiem materiāliem (turpmāk – izglītojoši materiāli), izzināt uzskatus par šo materiālu noderīgumu un ieteikumus uzlabojumiem;

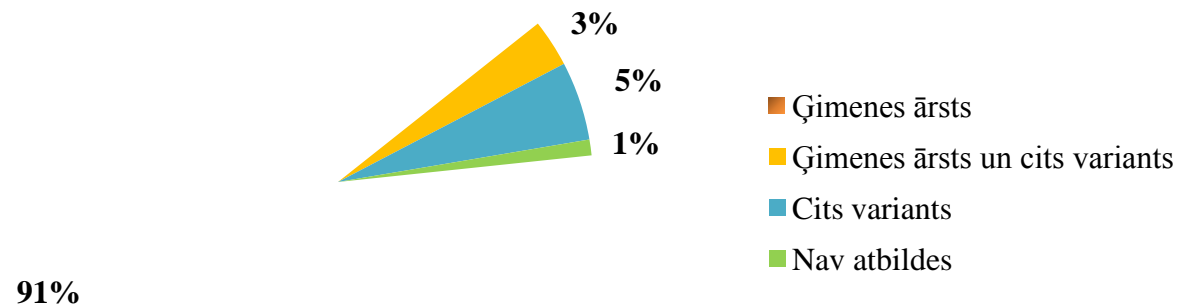
Izplatīšana: elektroniski sadarbībā ar Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociāciju (LLĢĀA) un Latvijas Ģimenes ārstu asociāciju, klātienē LLĢĀA konferencē 13.03.2015.

Zāļu valsts
aģentūra

Respondentu raksturojums

1. Respondentu specialitāte/s:

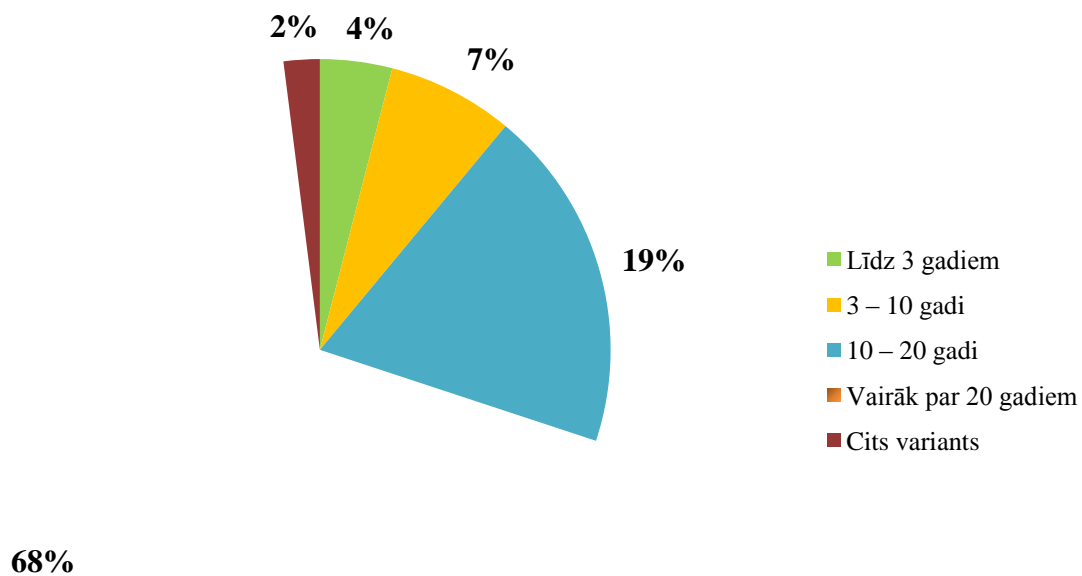
Cits variants: pediatrs (5); internists (4); traumatologs – ortopēds; dermatologs; rehabilitologs; sporta ārsts; otolaringologs; kardiologs; arodslimību ārsts; infektologs; NMP ārsts; ārsta palīgs; redaktors medicīnas jomā; sabiedrības veselības speciālists; students (3); medicīnas students (2); ģimenes ārsts – rezidents (2); praktikants.

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

2. Praktizēšanas ilgums:

Cits variants: rezidents (3); māsas rezidentūra; vēl nepraktizēju (3).

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

3. Visbiežāk norādītie informācijas avoti par zālēm, ko respondenti izmanto praksē: (respondentu skaits)

Zāļu valsts
aģentūra

Citi informācijas avoti par zālēm, ko respondenti izmanto praksē: (*respondentu skaits*)

- Portāls "www.visaszales.lv" (5);
- Internets un elektroniski materiāli (4);
- *Medscape* un citas datu bāzes (2)

- Farmācijas uzņēmumu sniegtā informācija (tajā skaitā informācija, kas sniegta vizīšu laikā, semināros) (5);
- Informācija konferencēs (2), lekcijās, semināros (2) unursos;

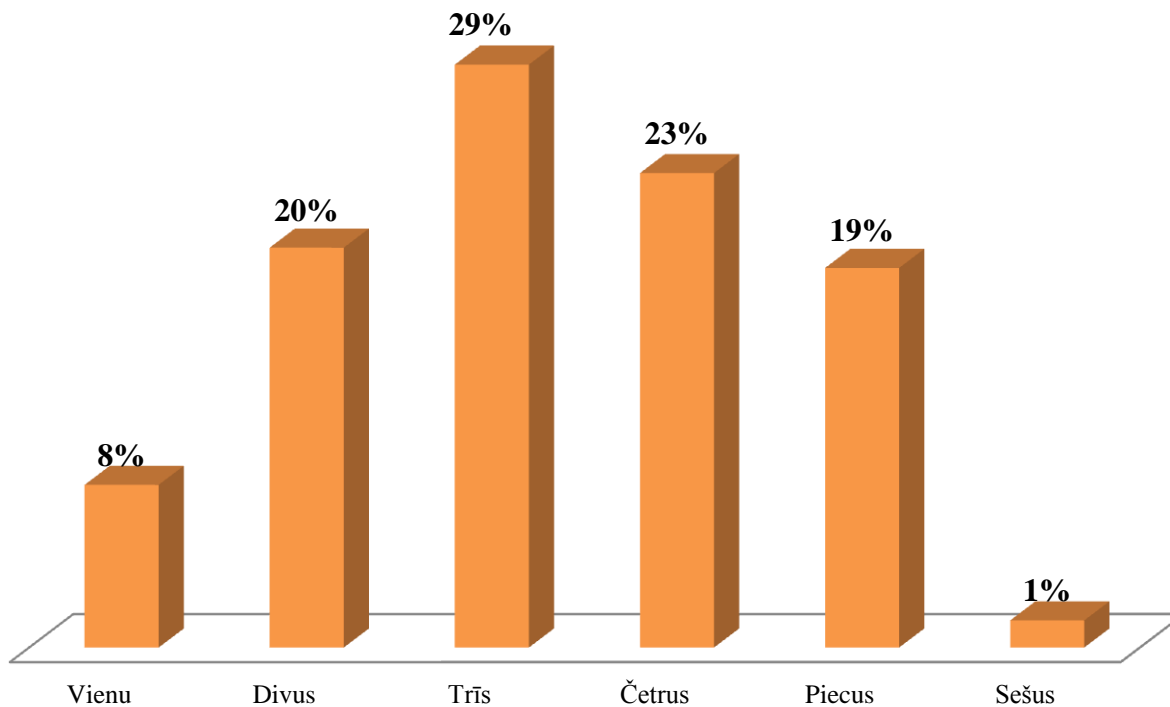
- Zinātniski raksti, publikācijas (3);
- Grāmatas par farmakoloģiju (3);
- Mācību grāmatas (2);
- Žurnāli (2);
- Žurnāli ārstiem (3);
- Žurnāli par medicīnu (2).

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

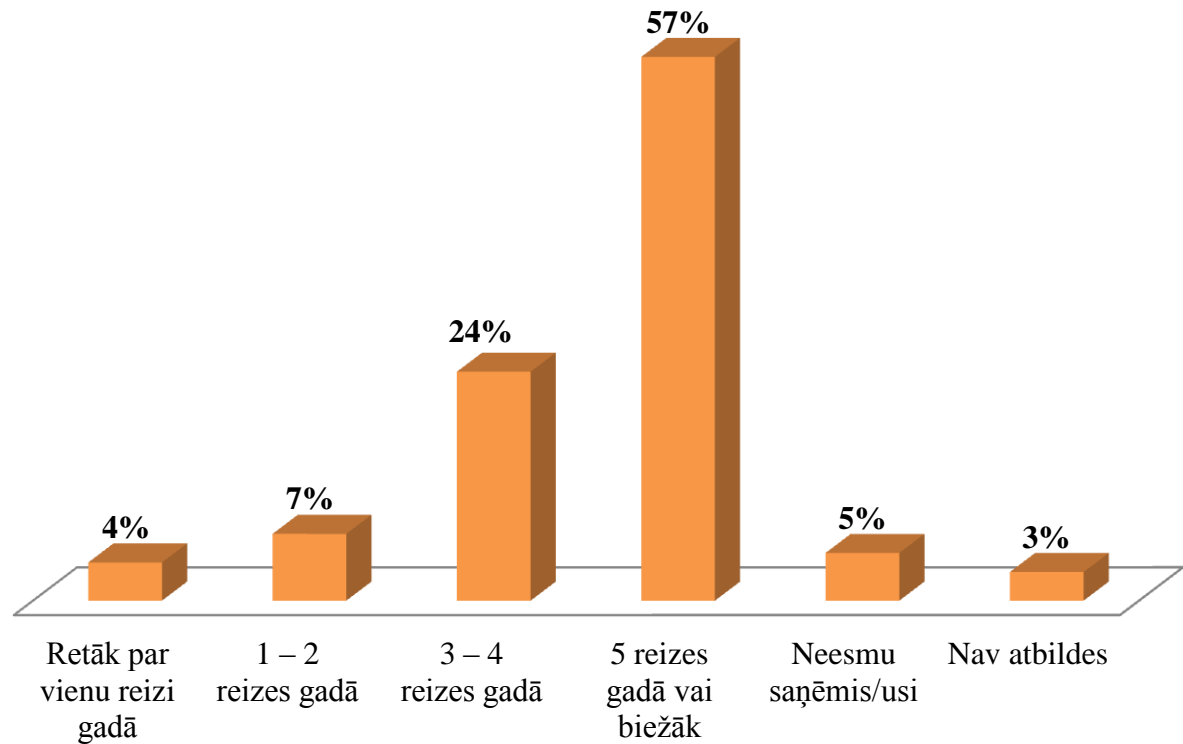
4. Cik no sešiem iepriekšējā jautājumā minētajiem informācijas avotiem par zālēm (atbilžu variantiem) respondenti izmanto savā praksē?

Zāļu valsts
aģentūra

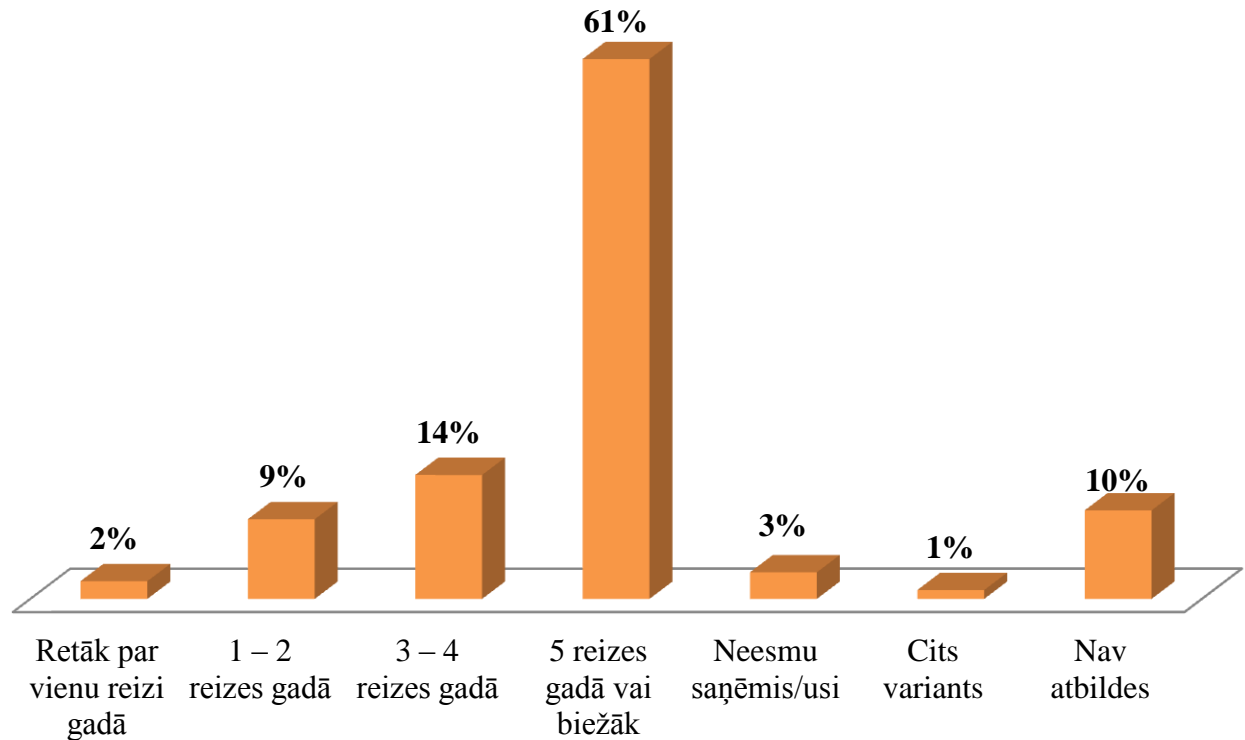
5.1. Cik bieži respondenti saņem vēstules veselības aprūpes speciālistiem?

Zāļu valsts
aģentūra

5.2. Cik bieži respondenti saņem izglītojošus materiālus?

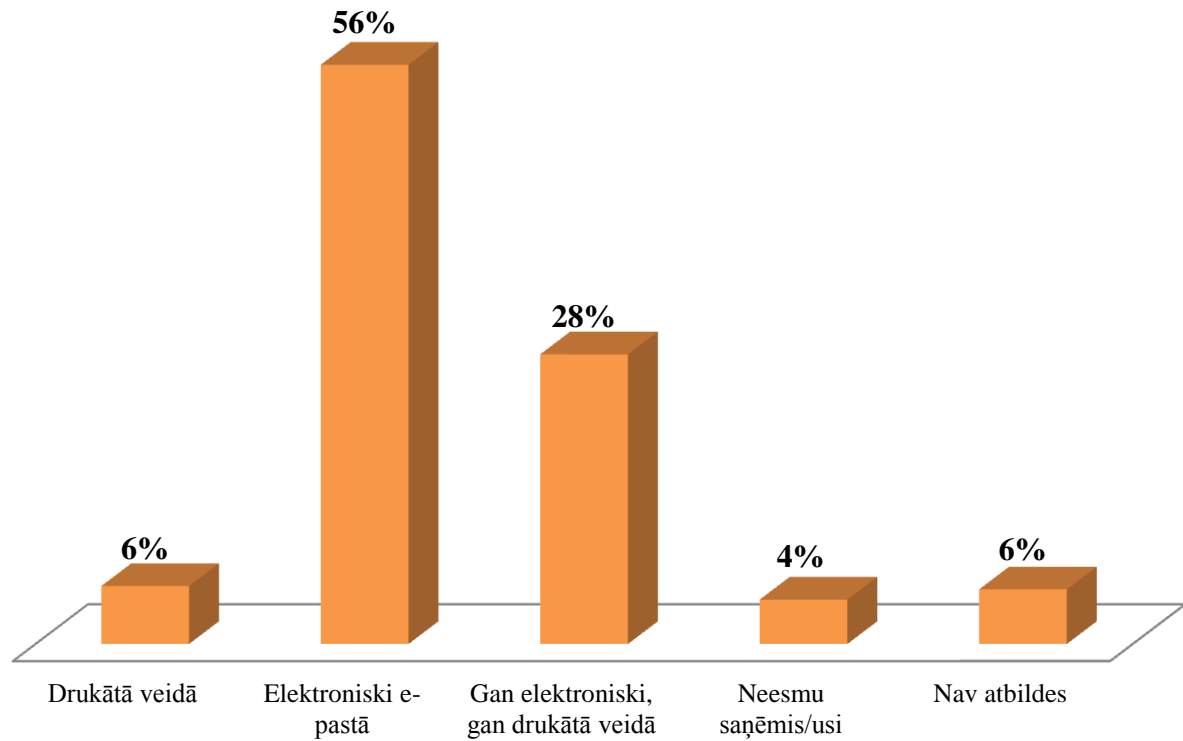

Cits variants: izdevumā "Cito!"; nevaru pateikt, cik bieži; kas ar to ir domāts?.

Zāļu valsts
aģentūra

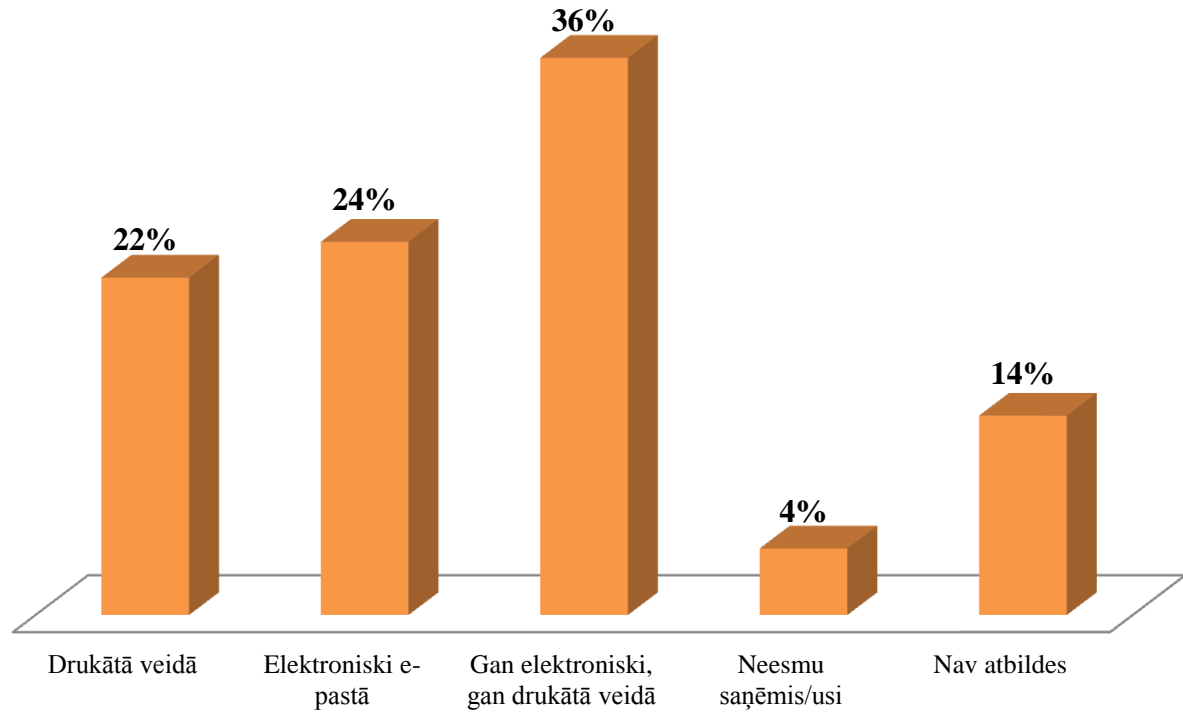
6.1 Kādā veidā respondenti galvenokārt saņem vēstules veselības aprūpes speciālistiem?

Zāļu valsts
aģentūra

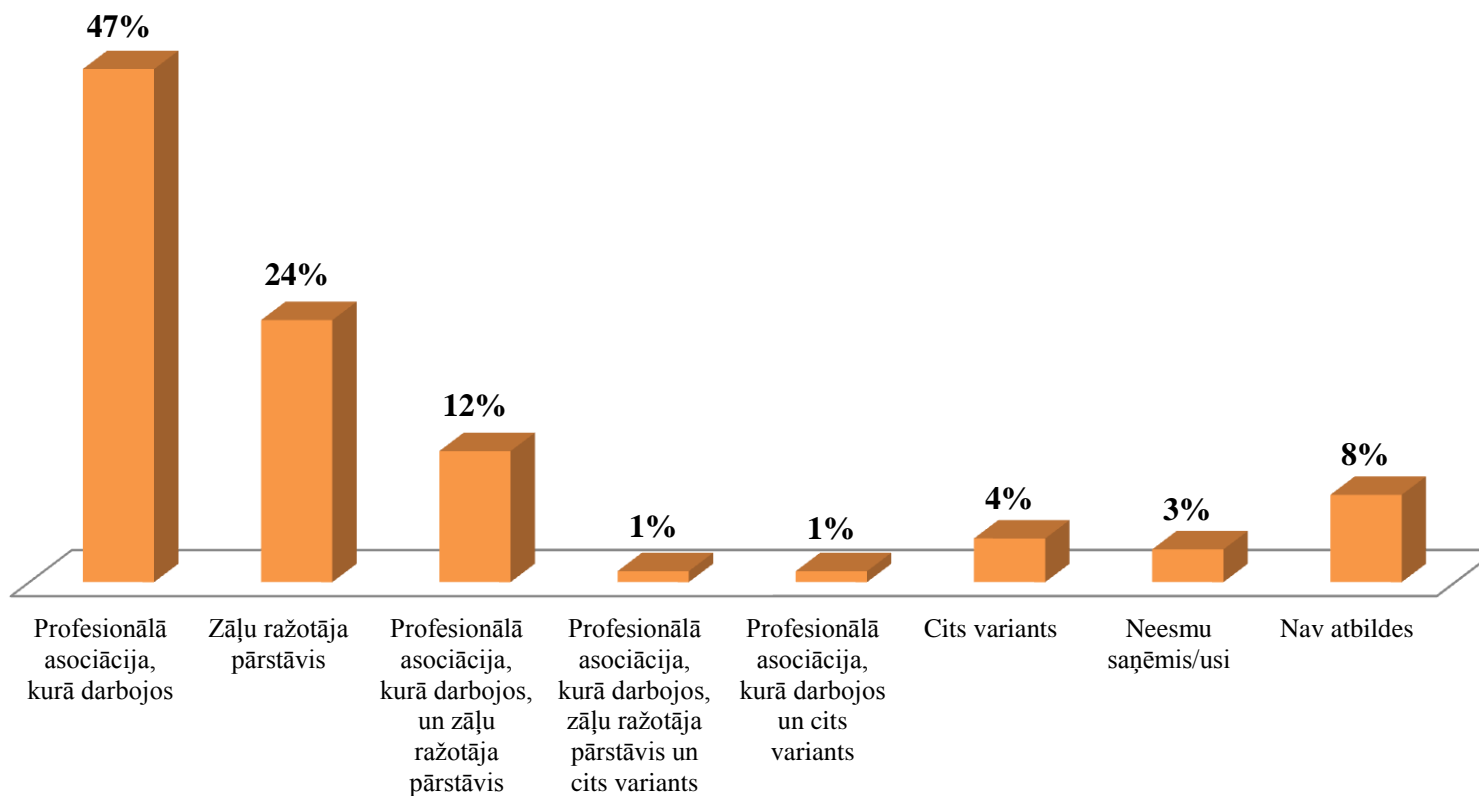
6.2. Kādā veidā respondenti galvenokārt saņem izglītojošus materiālus?

Zāļu valsts
aģentūra

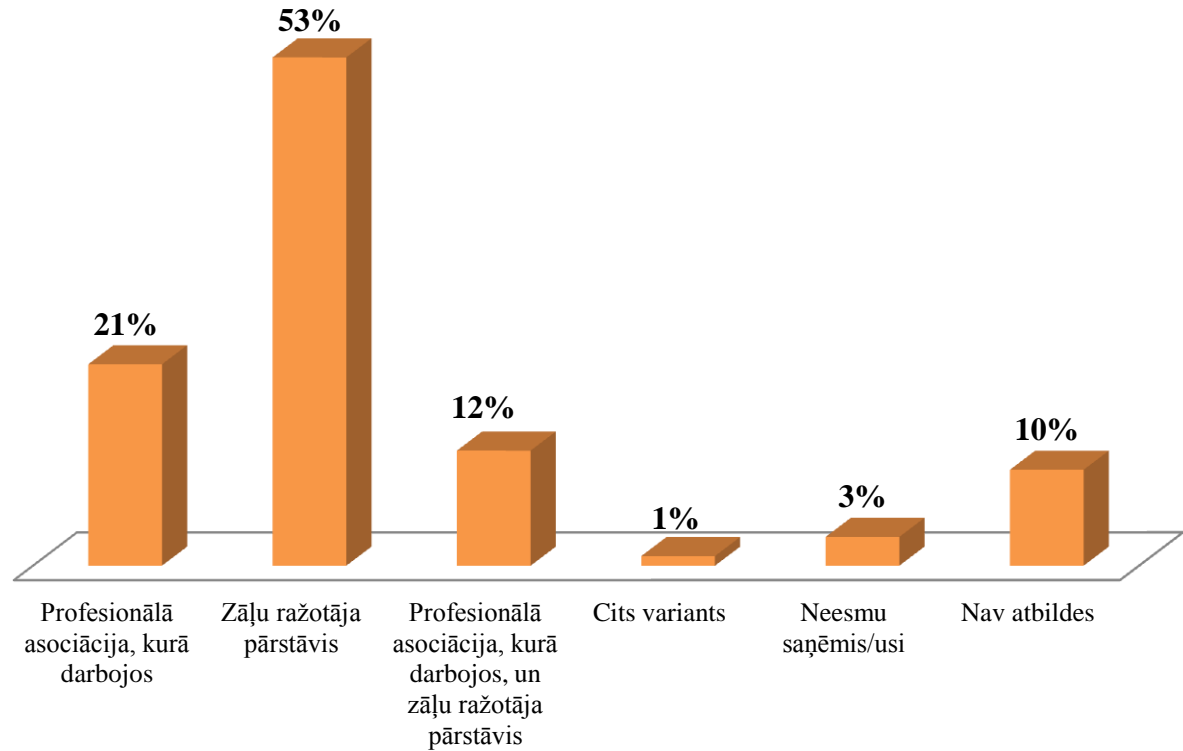
7.1. Kas piegādā vēstules veselības aprūpes speciālistiem?

Zāļu valsts
aģentūra

7.2. Kas piegādā izglītojošus materiālus?

Zāļu valsts
aģentūra

Kas piegādā vēstules veselības aprūpes speciālistiem?

Cits variants:

- ZVA (2);
- NVD (4);
- SPKC;
- Veselības norēķinu centrs;
- Citi ģimenes ārsti;
- Kolēģi;
- E-pasts (3);
- Pasts.

Kas piegādā vēstules veselības aprūpes speciālistiem un izglītojošus materiālus?

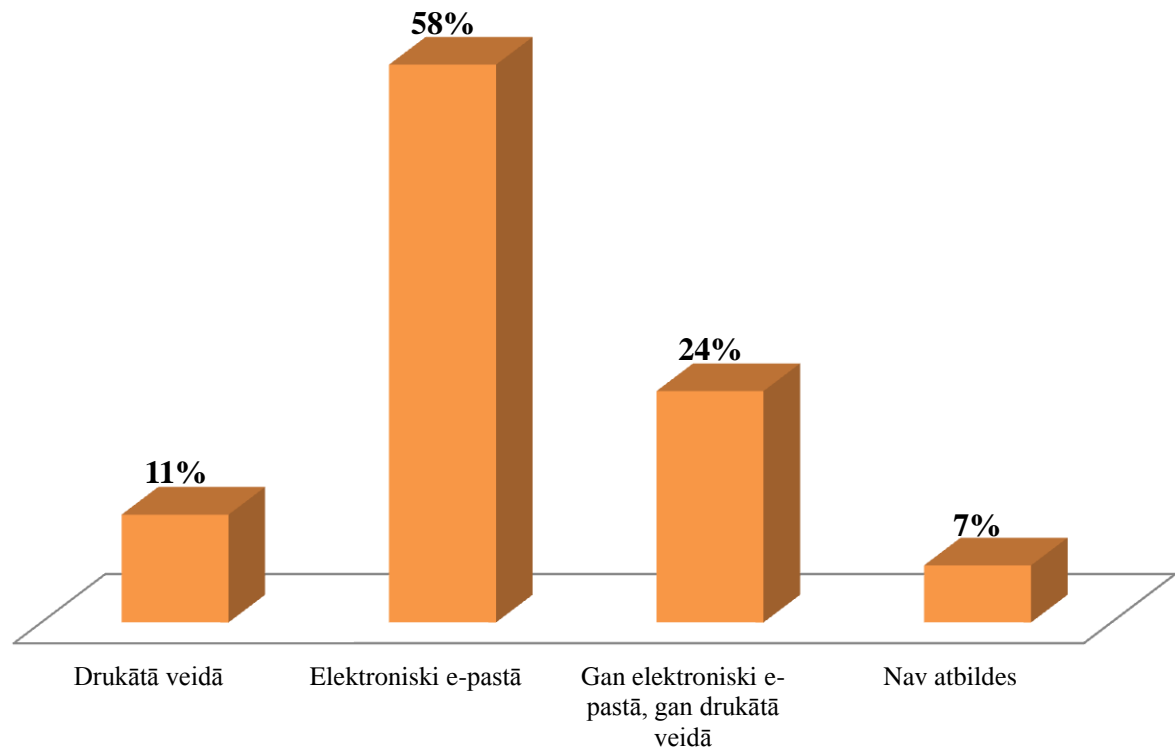
Cits variants:

- ZVA;
- NVD;
- Veselības norēķinu centrs;
- Pasts;
- Tie tiek sniegti lekcijās un nodarbībās.

Zāļu valsts
aģentūra

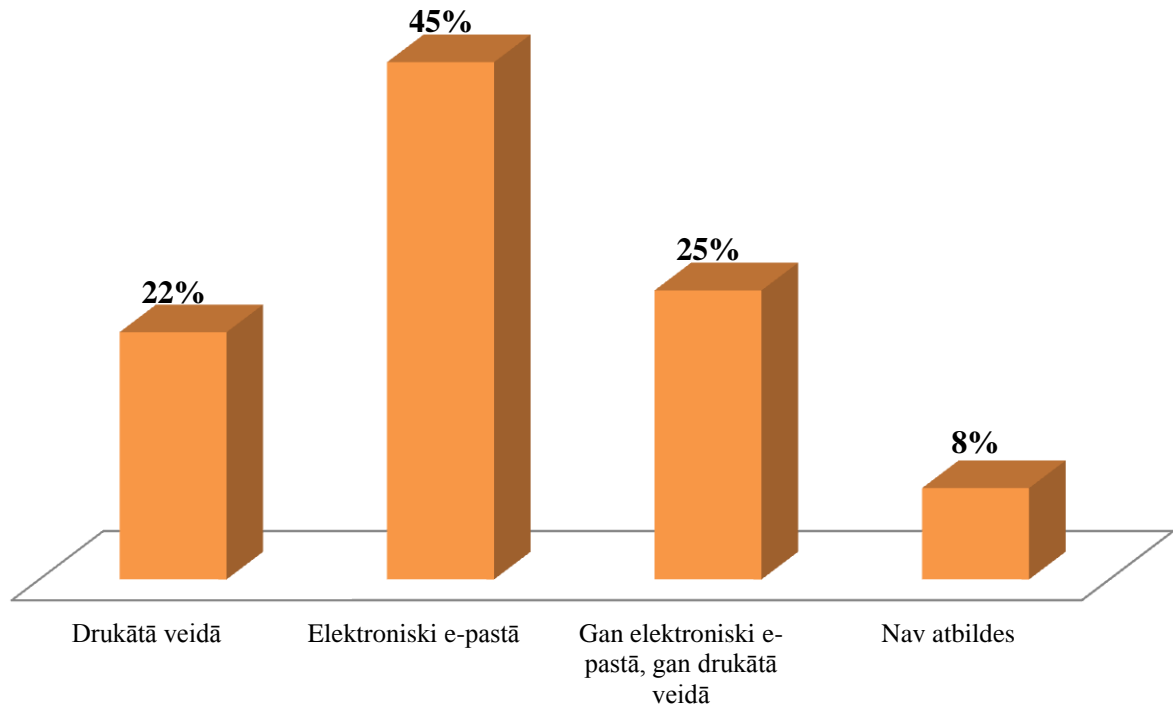
8.1. Kā respondenti turpmāk vēlētos saņemt vēstules veselības aprūpes speciālistiem?

Zāļu valsts
aģentūra

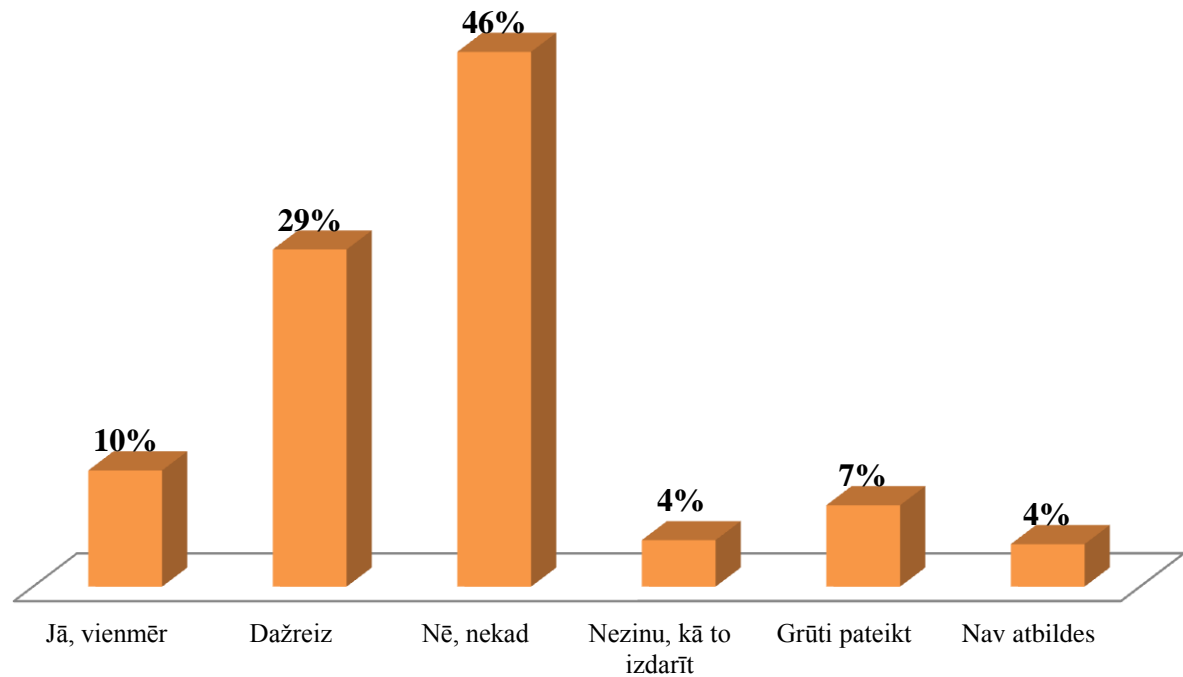
8.2. Kā respondenti turpmāk vēlētos saņemt izglītojošus materiālus?

Zāļu valsts
aģentūra

9. Vai, saņemot vēstules veselības aprūpes speciālistiem un/vai izglītojošus materiālus, respondenti pārliecinās ZVA mājaslapā www.zva.gov.lv, vai tie ir saskaņoti ZVA?

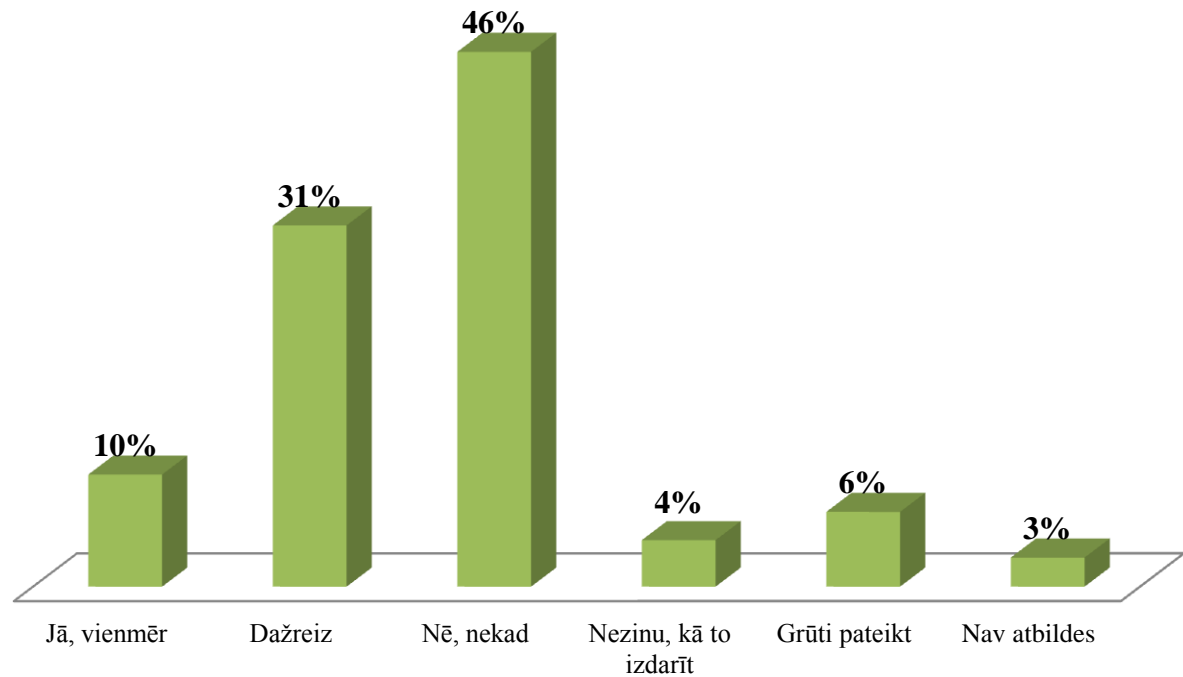

Zāļu valsts
aģentūra

Detalizētas atbildes uz iepriekšējo jautājumu:

9. Vai, saņemot vēstules veselības aprūpes speciālistiem un/vai izglītojošus materiālus, respondenti pārliecinās ZVA mājaslapā www.zva.gov.lv, vai tie ir saskaņoti ZVA?

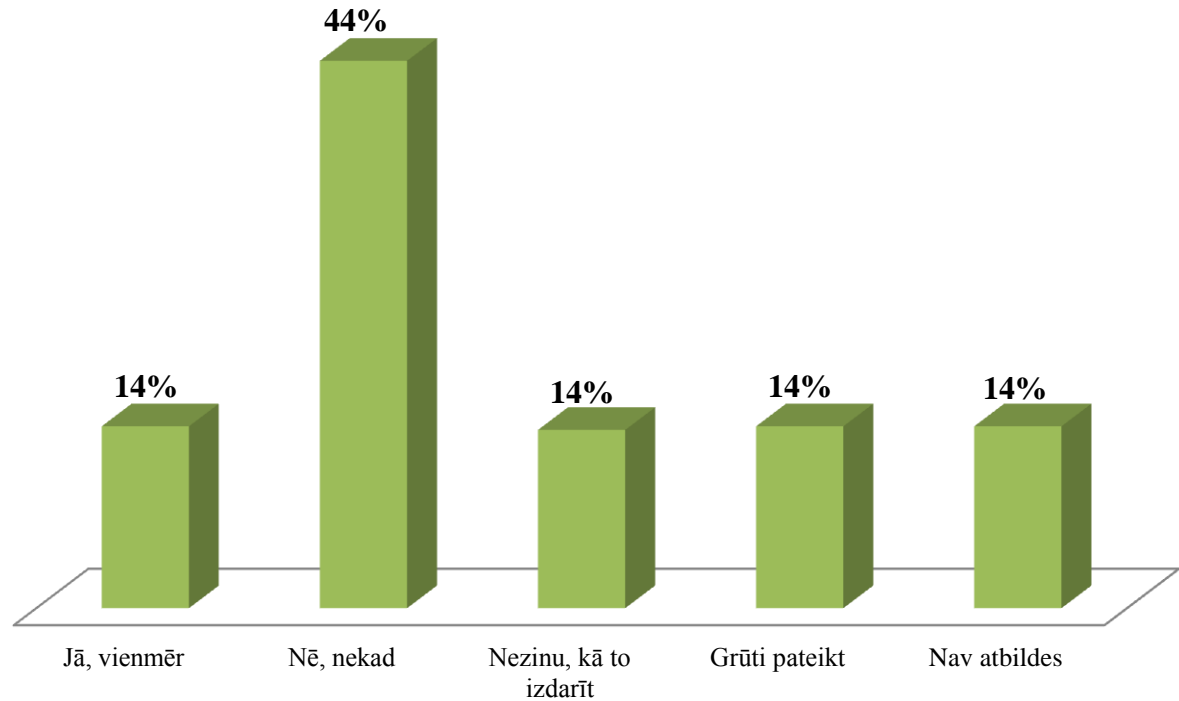
9.1. Respondentu, kas ir saņēmuši gan vēstules, veselības aprūpes speciālistiem, gan izglītojošus materiālus, atbildes uz 9. jautājumu (skat. augstāk):

Zāļu valsts
aģentūra

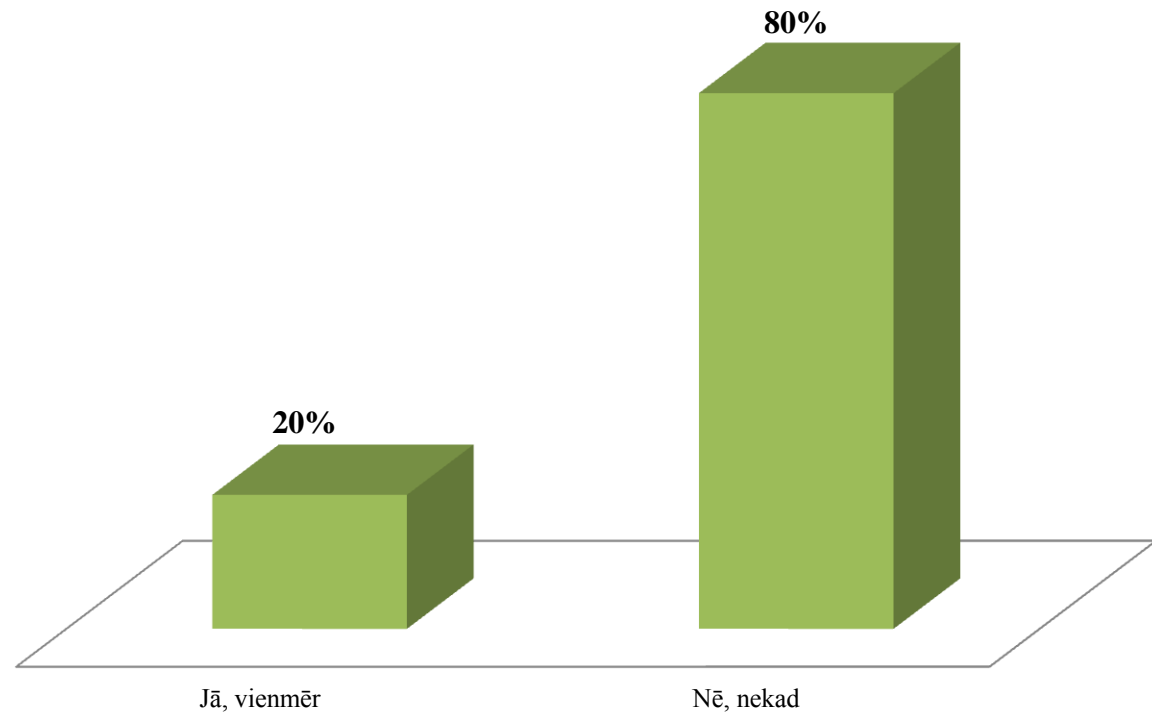
9.2. Respondentu, kas saņēmuši tikai vēstules veselības aprūpes speciālistiem, atbildes uz 9. jautājumu (skat. iepriekšējā slaidā):

Zāļu valsts
aģentūra

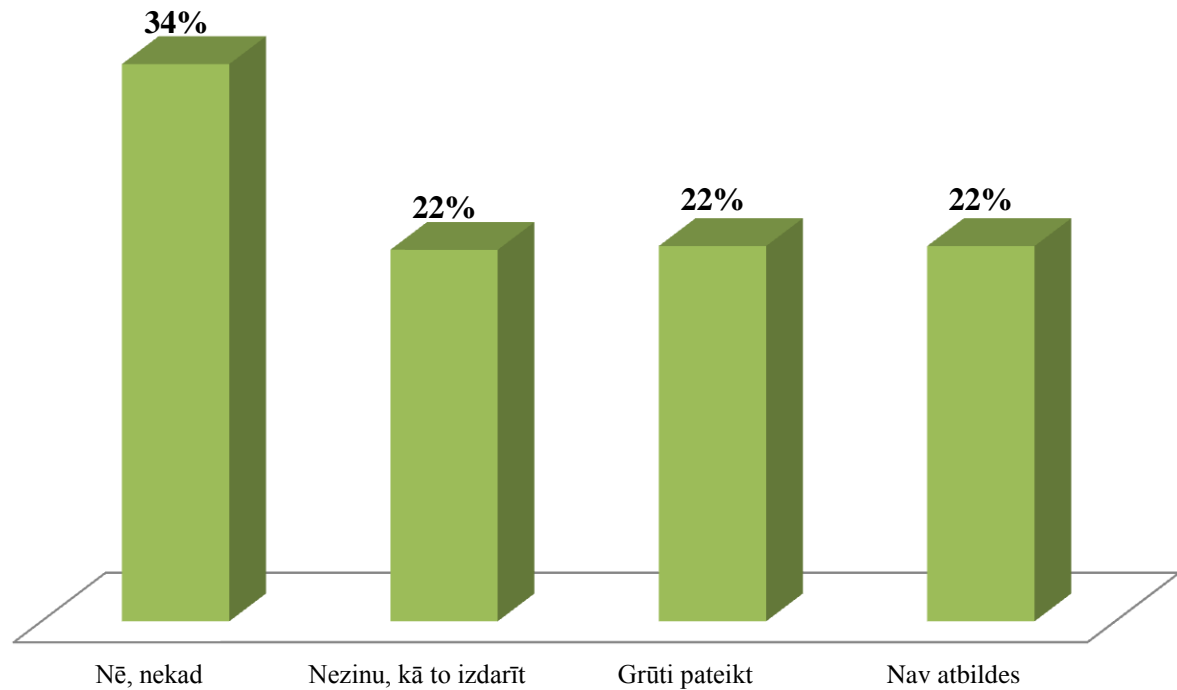
**9.3. Respondentu, kas saņēmuši tikai izglītojošos materiālus,
atbildes uz 9. jautājumu (skat. 17. slaidā):**

Zāļu valsts
aģentūra

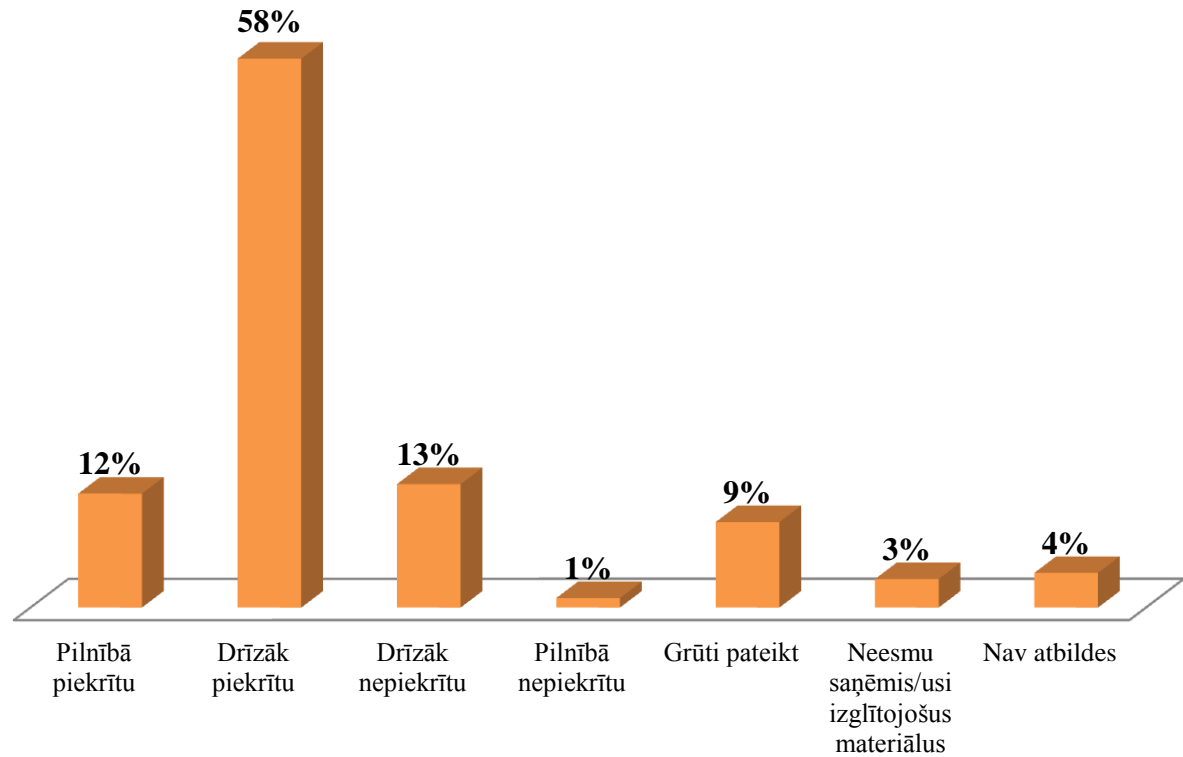
9.4. Respondentu, kas nav saņēmuši ne vēstules veselības aprūpes speciālistiem, ne izglītojošus materiālus, atbildes uz 9. jautājumu (skat. 17. slaidā):

Zāļu valsts
aģentūra

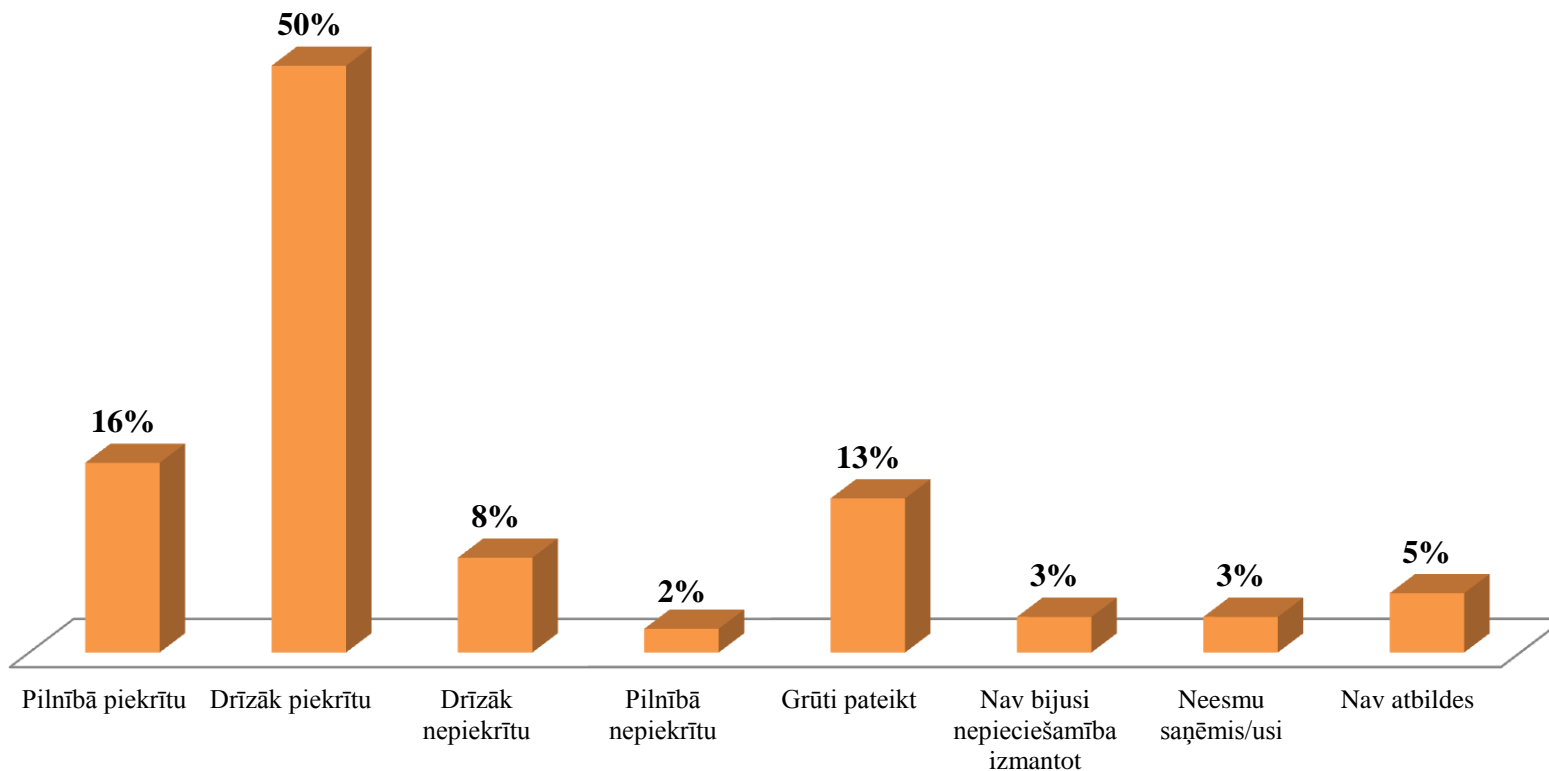
10. Respondentu uzskati par apgalvojumu «Izglītojoši materiāli ir viegli uztverami»:

Zāļu valsts
aģentūra

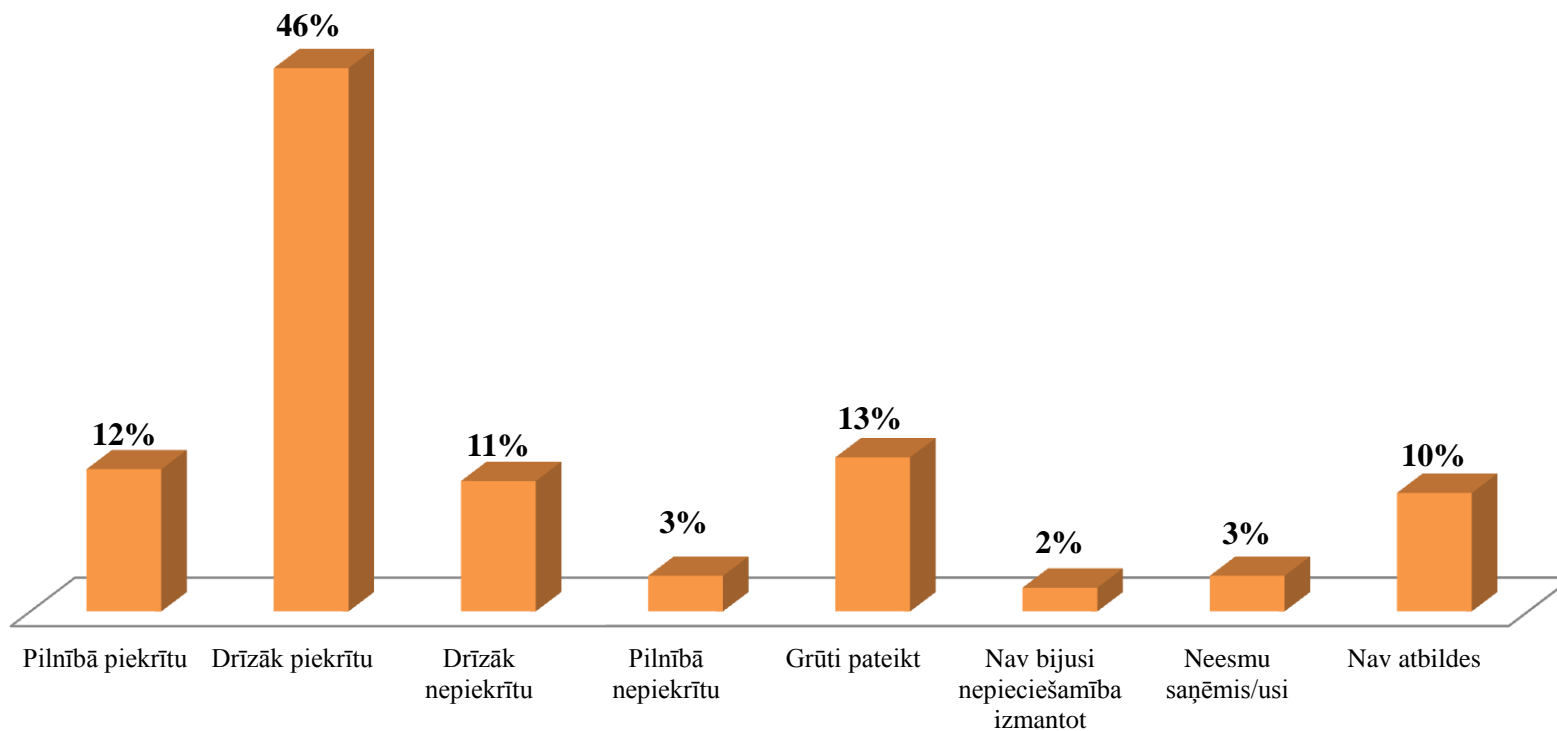
11.1. Respondentu uzskati par apgalvojumu «Saņemtās vēstules veselības aprūpes speciālistiem maina manu zāļu parakstīšanas praksi»:

Zāļu valsts
aģentūra

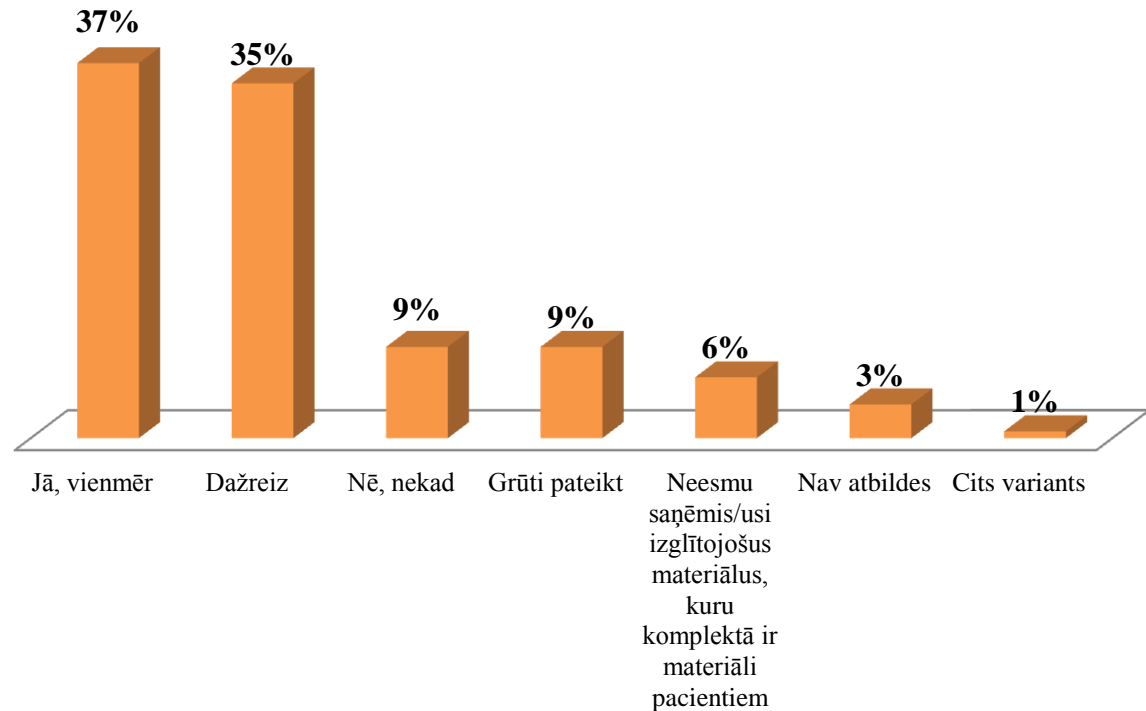
11.2. Respondentu uzskati par apgalvojumu «Saņemtie izglītojošie materiāli maina manu zāļu parakstīšanas praksi»

Zāļu valsts
aģentūra

**12. Vai reģistrācijas apliecības īpašnieks respondentus informē,
ka izglītojošu materiālu komplektā iekļautie pacientiem
paredzētie materiāli jānodod pacientiem:**

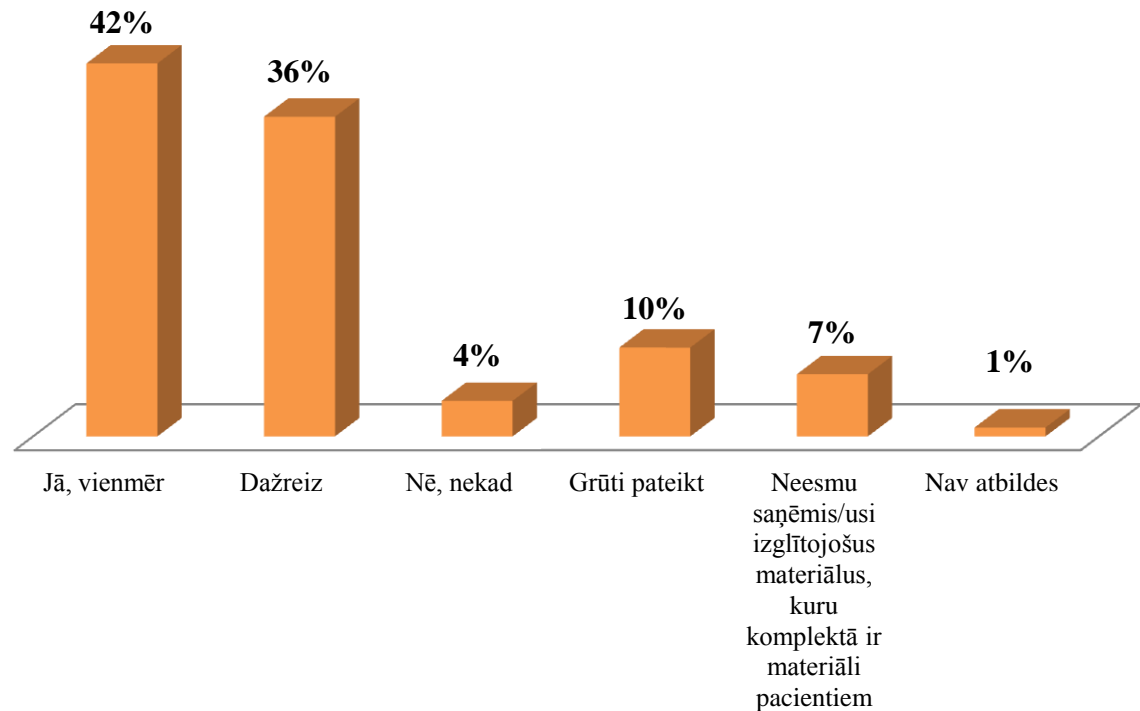

Cits variants: kas ir reģistrācijas apliecības īpašnieks?; dažreiz, bet ārsta kabinets nav makulatūras krātuve, jāpiešķir papildu finansējums telpu īrei.

Zāļu valsts
aģentūra

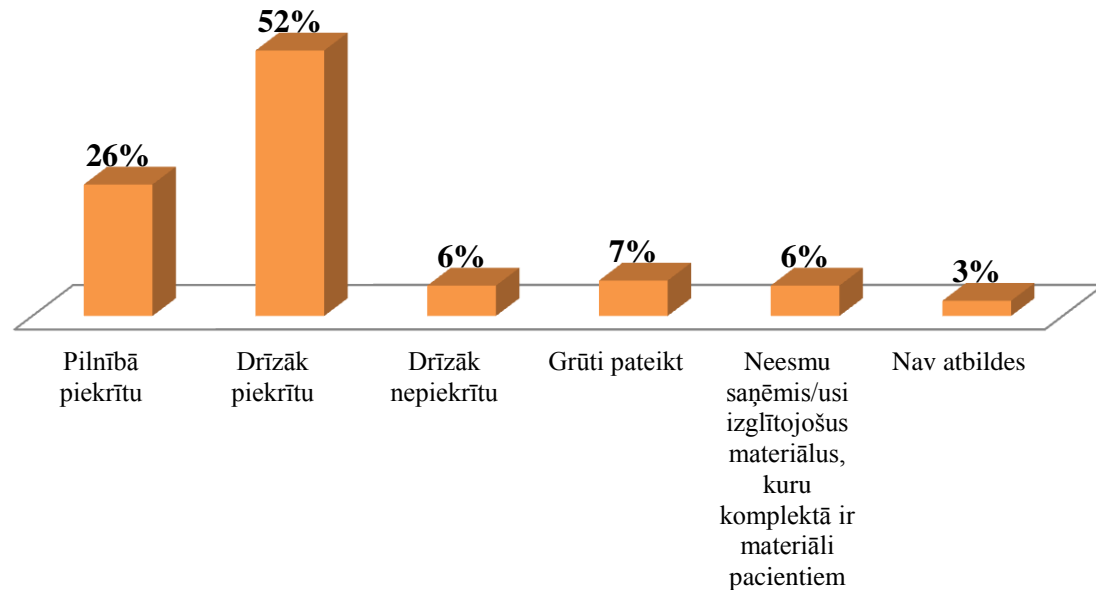
13. Vai respondentiem nepieciešamo izglītojošu materiālu (tajā skaitā izglītojoši materiāli pacientiem) drukāto eksemplāru skaits ir pietiekošs?

Zāļu valsts
aģentūra

14. Respondentu uzskati par apgalvojumu «Izglītojošu materiālu komplektā iekļautie pacientiem paredzētie materiāli ir palīgs komunikācijā ar pacientu, veicinot drošu zāļu lietošanu»:

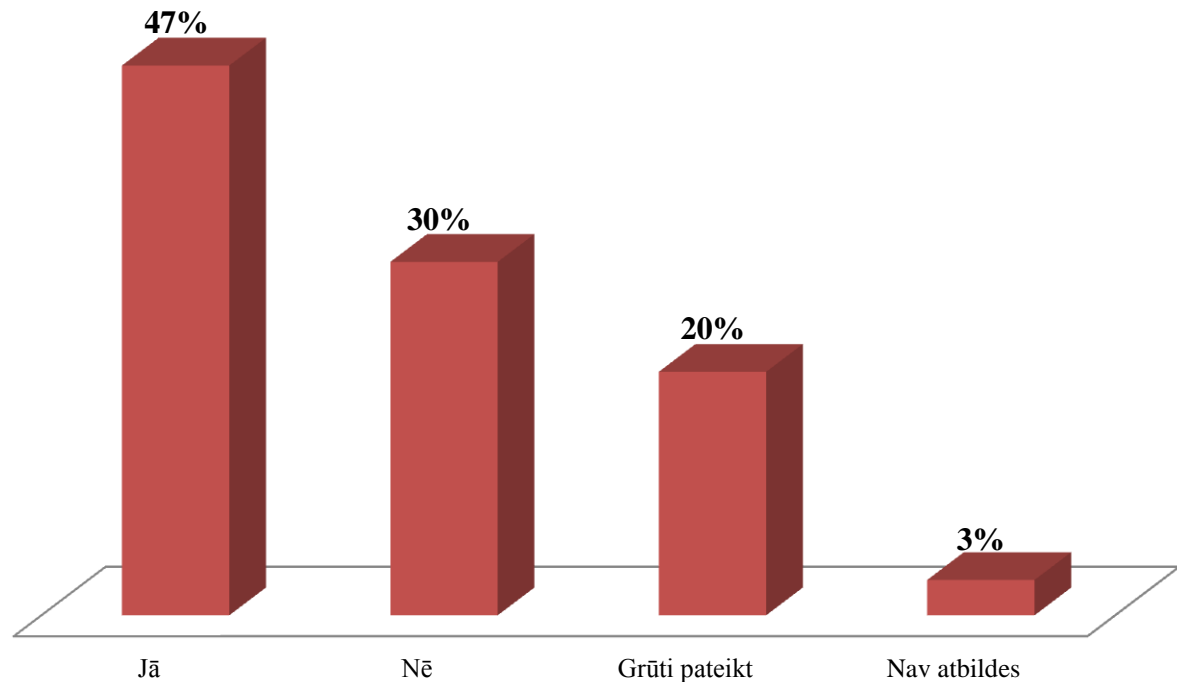

Zāļu valsts
aģentūra

Vai respondenti 2014./2015. gadā ir saņēmuši sekojošas vēstules veselības aprūpes speciālistiem

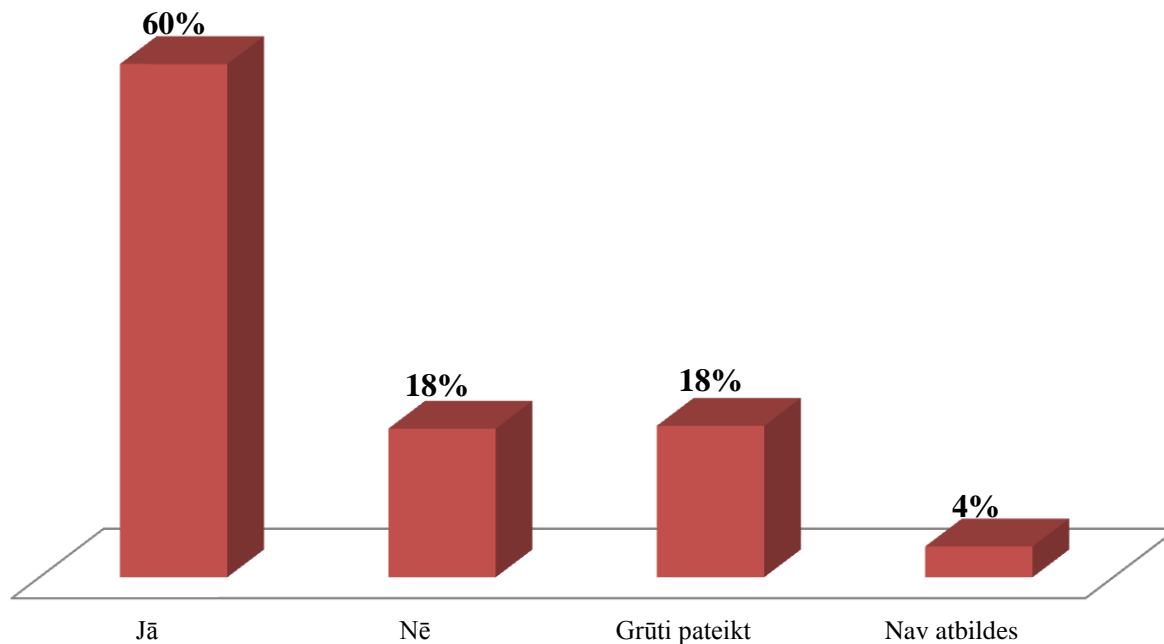
15.1. "Valproātus un tam radniecīgus savienojumus saturošas zāles: patoloģiskas grūtniecības iznākuma risks" – saskaņota ZVA 10.12.2014.?

Zāļu valsts
aģentūra

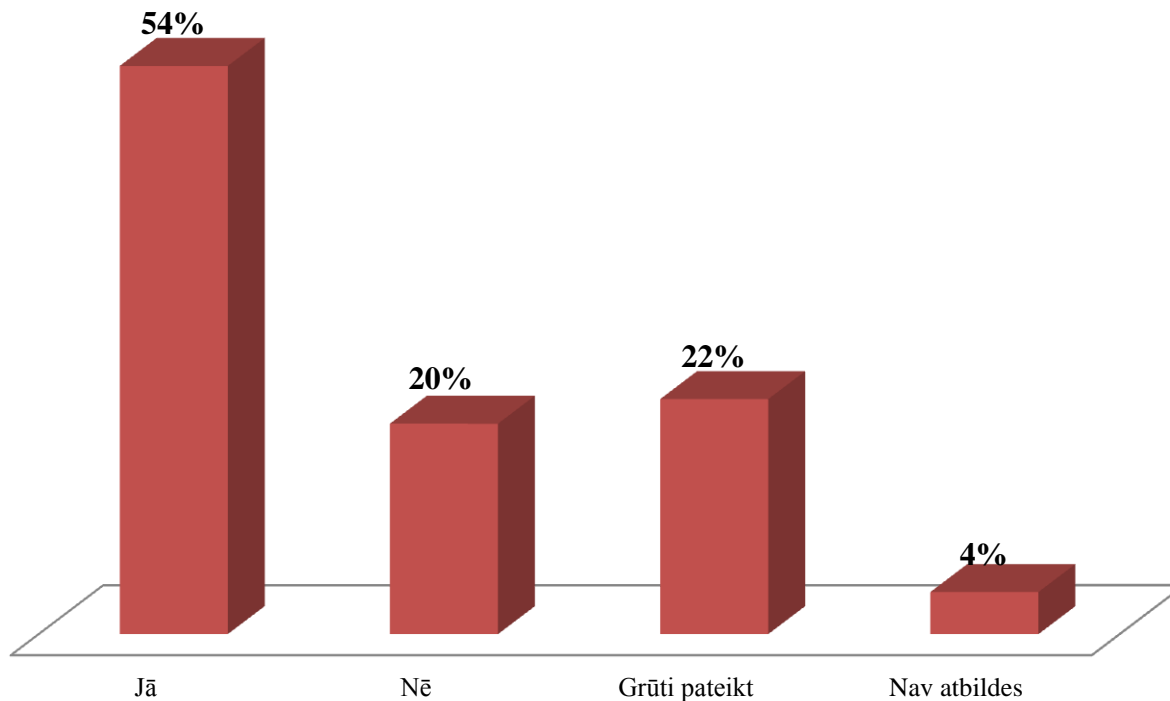
**15.2. "Domperidons (*Motilium, Domperodon Actavis, Oproperidys*): jauni ieteikumi kardioloģiskā riska mazināšanai"
– saskaņota ZVA 22.08.2014.?**

Zāļu valsts
aģentūra

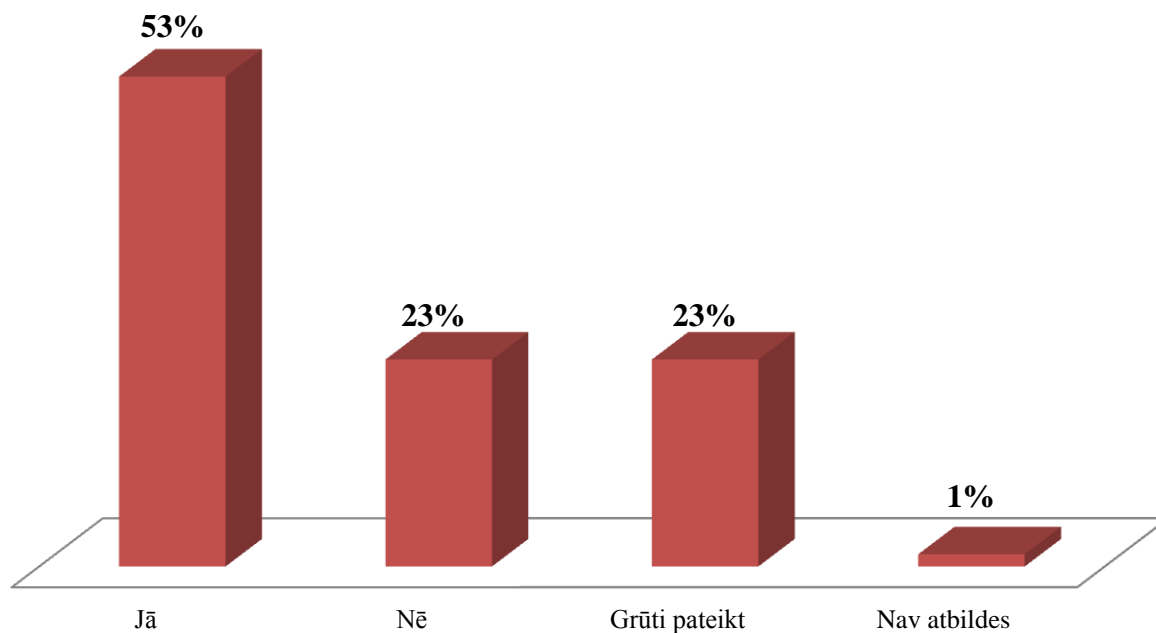
15.3. "Svarīgs drošuma datu papildinājums karvedilolu saturošu zāļu informācijā" – saskaņota ZVA 21.08.2014.?

Zāļu valsts
aģentūra

15.4. "Transdermāls fentanila plāksteris: atgādinājums par iespējamu dzīvību apdraudošu kaitējumu, nejauši saskaroties ar transdermālu fentanila zāļu formu" – saskaņota ZVA 16.06.2014.?

Zāļu valsts
aģentūra

Visnoderīgākās vēstulēm veselības aprūpes speciālistiem (arī papildus iepriekšējos četros jautājumos minētajiem vēstulēm)

- Visas saņemtās vēstules bija noderīgas (34);
- Visas, jo tā ir izglītojoša informācija;
- Visas. Ikvienā bija svarīga informācija pacienta drošībai;
- Noderīgi, nav jāmeklē papildu informācija;
- Noderīgas visas, bet ir pagājis laiks..., katru dienu ir milzīga informācijas piegāde;
- Katrā vēstulē ir noderīga informācija, kas ir "paskrējusi" garām, piemēram, ļoti noderēja informācija par zālēm "Nimesil";
- Visas izlasu;
- Visas izlasu un cenšos ievērot;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- **“Valproātus un tam radniecīgus savienojumus saturošas zāles: patoloģiskas grūtniecības iznākuma risks” – saskaņota ZVA 10.12.2014. (6);**

Papildu komentāri par augstāk minēto vēstuli:

- ✓ uzskatu šo informāciju par ļoti nozīmīgu;
- ✓ jo ir vairāki pacienti, kam šīs zāles nepieciešamas, un tās ir saistītas ar grūtniecību;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- **“Domperidons (Motilium, Domperodon Actavis, Oproperidys): jauni ieteikumi kardioloģiskā riska mazināšanai” – saskaņota ZVA 22.08.2014. (17);**

Papildu komentāri par augstāk minēto vēstuli:

- ✓ bieži jālieto šīs zāles;
- ✓ jo plaši lietots preparāts;
- ✓ jo ir pacienti, kas lieto šīs zāles;
- ✓ jo varēju uzzināto pielietot konkrētas pacientes ārstēšanā;
- ✓ jo tiek lietots diezgan bieži un ir drošs līdzeklis;
- ✓ informāciju par šīm zālēm parasti pati skatos ZVA mājaslapā;
- ✓ droši vien tāpēc, ka šos preparātus parakstu pacientiem;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- **“Svarīgs drošuma datu papildinājums karvedilolu saturošu zāļu informācijā” – saskaņota ZVA 21.08.2014. (10);**

Papildu komentāri par augstāk minēto vēstuli:

- ✓ šīs zāles biežāk parakstīju;
- ✓ svarīgi darbā;
- ✓ katrā vēstulē ir kāds būtisks atgādinājums, man aktuāla informācija par biežāk lietotām zālēm;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- **“Transdermāls fentanila plāksteris: atgādinājums par iespējamu dzīvību apdraudošu kaitējumu, nejauši saskaroties ar transdermālu fentanila zāļu formu” – saskaņota ZVA 16.06.2014. (13);**

Papildu komentāri par augstāk minēto vēstuli:

- ✓ jo šīs zāles lietoju. Pārējās zāles ļoti reti parakstu;
- ✓ biežāk lietotas zāles;
- ✓ nezināju, ka tas var būt tik bīstams;
- ✓ ar šādu gadījumu es saskāros savā praksē;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

Vairākas minētās vēstules:

- *"Valproātus un tam radniecīgus savienojumus saturošas zāles: patoloģiskas grūtniecības iznākuma risks"* – saskaņota ZVA 10.12.2014. un *"Transdermāls fentanila plāksteris: atgādinājums par iespējamu dzīvību apdraudošu kaitējumu, nejauši saskaroties ar transdermālu fentanila zāļu formu"* – saskaņota ZVA 16.06.2014., jo ar tiem visbiežāk saskaros ikdienā;
- *"Valproātus un tam radniecīgus savienojumus saturošas zāles: patoloģiskas grūtniecības iznākuma risks"* – saskaņota ZVA 10.12.2014. un *"Transdermāls fentanila plāksteris: atgādinājums par iespējamu dzīvību apdraudošu kaitējumu, nejauši saskaroties ar transdermālu fentanila zāļu formu"* – saskaņota ZVA 16.06.2014. – es to nezināju;
- *"Valproātus un tam radniecīgus savienojumus saturošas zāles: patoloģiskas grūtniecības iznākuma risks"* – saskaņota ZVA 10.12.2014. – ir bijusi pieredze (negatīva), *"Transdermāls fentanila plāksteris: atgādinājums par iespējamu dzīvību apdraudošu kaitējumu, nejauši saskaroties ar transdermālu fentanila zāļu formu"* – saskaņota ZVA 16.06.2014. – arī ir pieredze;
- *"Svarīgs drošuma datu papildinājums karvedilolu saturošu zāļu informācijā"* – saskaņota ZVA 21.08.2014., *"Domperidons (Motilium, Domperodon Actavis, Oroperidys): jauni ieteikumi kardioloģiskā riska mazināšanai"* – saskaņota ZVA 22.08.2014., kā arī informācija par preparātiem, kurus izmanto kardioloģijā;
- *"Domperidons (Motilium, Domperodon Actavis, Oroperidys): jauni ieteikumi kardioloģiskā riska mazināšanai"* – saskaņota ZVA 22.08.2014. un *"Svarīgs drošuma datu papildinājums karvedilolu saturošu zāļu informācijā"* – saskaņota ZVA 21.08.2014.;
- *"Domperidons (Motilium, Domperodon Actavis, Oroperidys): jauni ieteikumi kardioloģiskā riska mazināšanai"* – saskaņota ZVA 22.08.2014., *"Svarīgs drošuma datu papildinājums karvedilolu saturošu zāļu informācijā"* – saskaņota ZVA 21.08.2014. un *"Transdermāls fentanila plāksteris: atgādinājums par iespējamu dzīvību apdraudošu kaitējumu, nejauši saskaroties ar transdermālu fentanila zāļu formu"* – saskaņota ZVA 16.06.2014.;

Zāļu valsts
aģentūra

Citas vēstules:

- Informācija internistiem – par diabētu, kardioloģiskiem jautājumiem un cita informācija;
- Vēstule par diclophenaku, kardiovaskulāru risku par sermionu, blaknēm;
- Vēstule par ivabradīnu (2);
- Vēstule par ivabromīdu, mydocalm;
- Vēstule par diklofenaka lietošanas drošumu kardioloģiskiem pacientiem un antiemētiķa motilium drošību, jo šos medikamentus regulāri parakstu;
- Vēstule par metoklopramīda lietošanas blakusefektiem un procorolan lietošanas piesardzību;
- Vēstule par Motilium, lai to pamatoti varētu parakstīt pacientiem;
- Jaunas kontrindikācijas un brīdinājumi pēc kardiovaskulāra drošuma pārskatīšanas Eiropā, jo diklofenaks ir plaši lietojams nesteroīds pretiekaisuma līdzeklis sāpju un iekaisuma mazināšanai;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

Citas atbildes:

- Nezinu (22);
 - Neatceros minētās vēstules, bet ziņojumus izlasu;
 - Grūti pateikt, jo izlasu, bet reizēm savā praksē šīs zāles nelietoju;
 - Nav iespējams atcerēties, kas ir un kas nav saņemts, jo ir daudz dažādas informācijās;
 - Pilnībā zāļu aprakstus neizlasīju, jo tie pārlietu plaši, laikietilpīgi;
 - Neviena;
 - Īpaši noderīga nebija neviena;
 - Neviena, jo praktiski neviena mana pacienta terapijā neizmantoju šos preparātus;
 - Neviena (reti bija nepieciešams izmantot sekojošās vēstules informāciju: "Valproātus un tam radniecīgus savienojumus saturošas zāles: patoloģiskas grūtniecības iznākuma risks" – saskaņota ZVA 10.12.2014.);
-
- Praksē nav bijusi nepieciešamība pielietot;
 - Izlasu, pieņemu zināšanai, informācijai (3);
 - "Cito!" (2);
-
- Neesmu saņēmusi (3);
 - Kādēļ ģimenes ārsti nesaņem šos materiālus?;
 - Man ilgi neko nesūtīja, jo bija nepareiza e-pasta adrese;

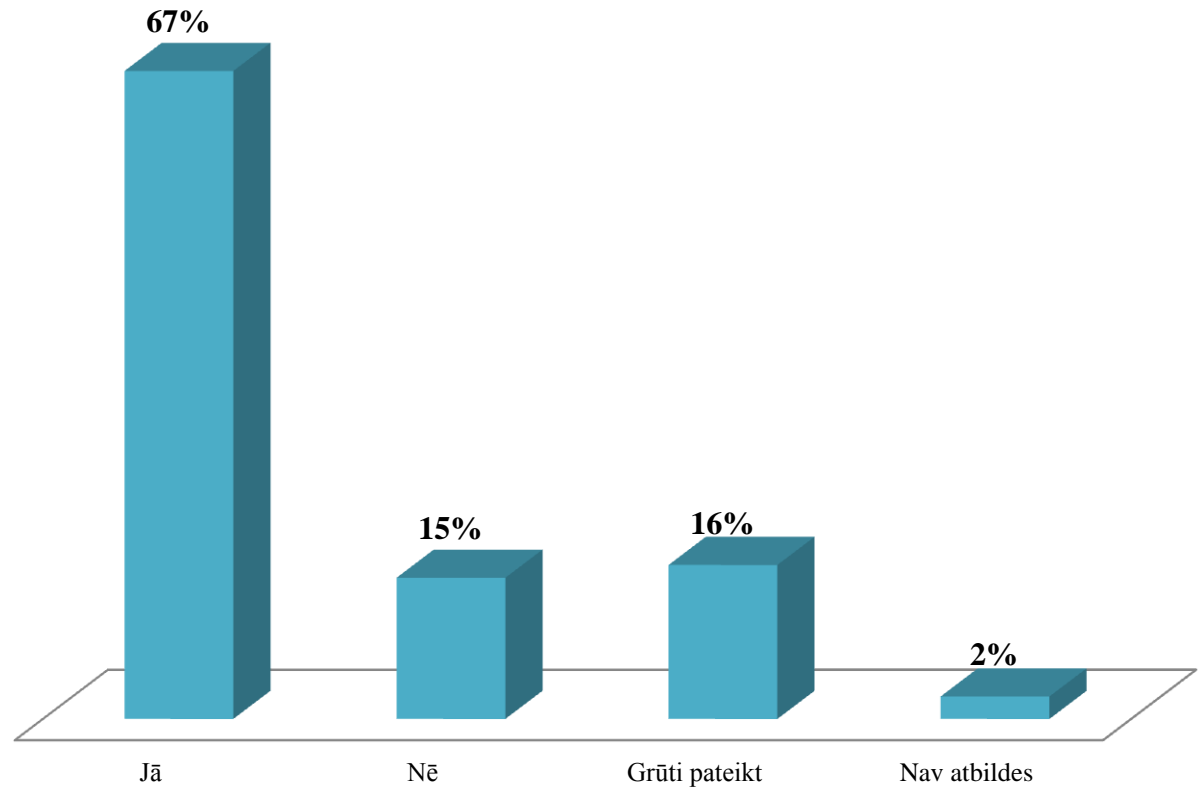
Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

Vai respondenti 2014./2015. gadā ir saņēmuši sekojošus izglītojošus materiālus

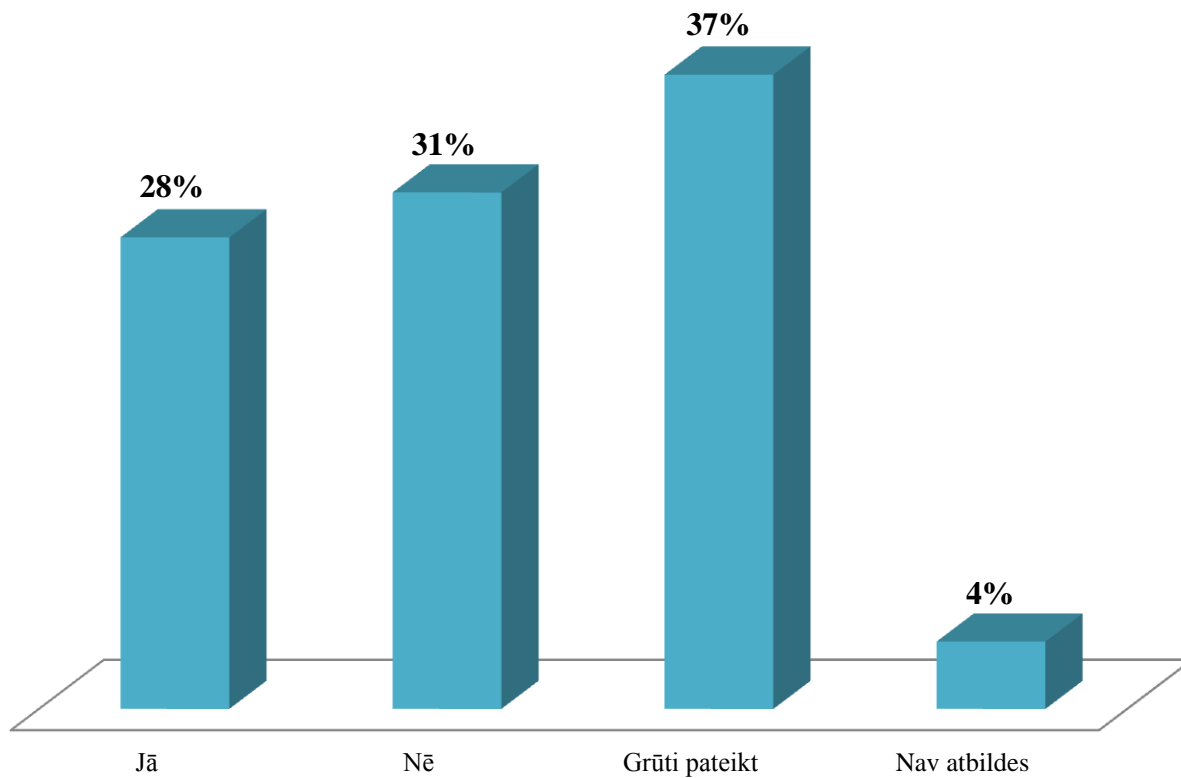
16.1. Zālēm "Pradaxa" – saskaņots ZVA 06.2014.?

Zāļu valsts
aģentūra

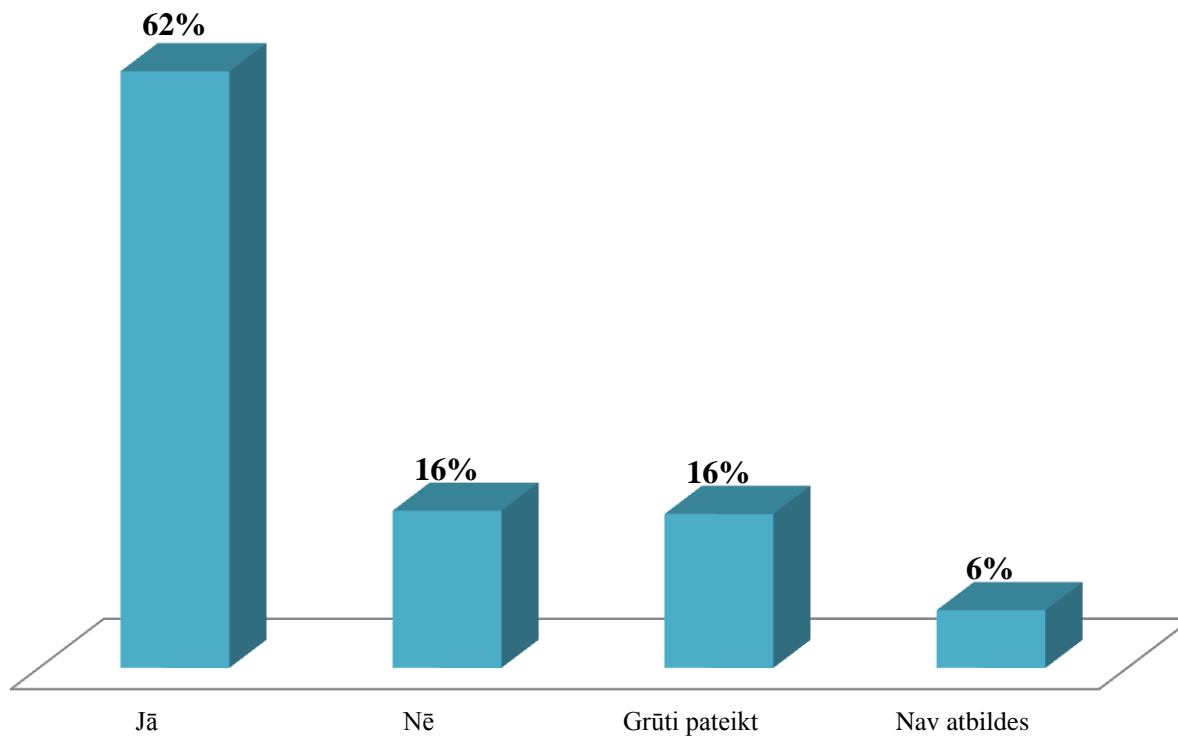
16.2. Zālēm "Eliquis" – saskaņots ZVA 12.2014.?

Zāļu valsts
aģentūra

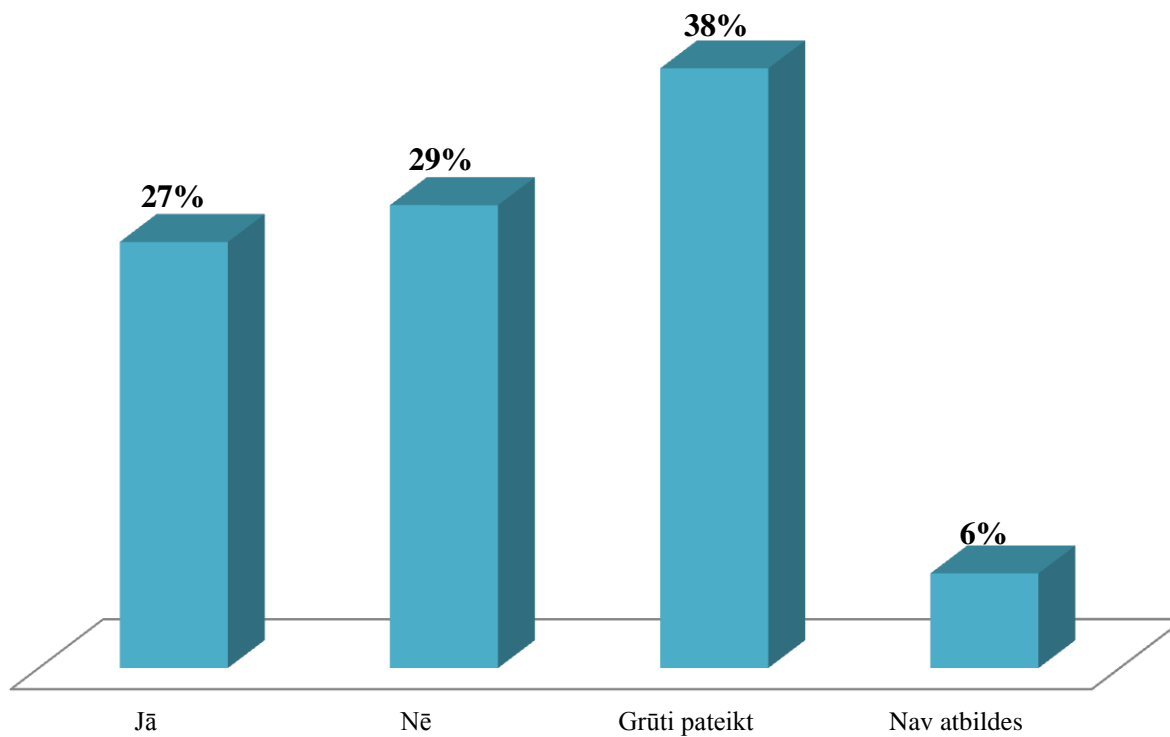
16.3. i/v dzelzs preparātiem – saskaņots ZVA 12.2014.?

Zāļu valsts
aģentūra

16.4. Zālēm "Ebetrex" (methotrexate) – saskaņots ZVA 10.2013.?

Zāļu valsts
aģentūra

Visnoderīgākie izglītojošie materiāli (arī papildus iepriekšējos četros jautājumos minētajiem materiāliem)

- Visi materiāli bija noderīgi (17);
- Visi noderīgi, jo var izvērtēt;
- Visi noderīgi, palīdz ikdienas darbā;
- Visi, bez regulāras izglītošanās nav iespējams kvalitatīvs darbs;
- Jebkura informācija par zālēm noder;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- **Zālēm Pradaxa – saskaņoti ZVA 06.2014. (20);**

Papildu komentāri par augstāk minēto zāļu izglītojošiem materiāliem:

- ✓ jo šo zāļu lietošana kļūst arvien aktuālāka;
- ✓ izmantoju sava praksē (2);
- ✓ jo palielinās šo zāļu lietotāju skaits, tās biežāk paraksta arī citi speciālisti;
- ✓ bija noderīga izvēles starp Pradaxa un Xarelto veikšanas laikā;
- ✓ riska fāzē;
- ✓ pārējos izglītojošos materiālus laikam izlasīju, bet neatceros;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- **i/v dzelzs preparāti (35);**

Papildu komentāri par augstāk minēto zāļu izglītojošiem materiāliem:

- ✓ aktuāli darbā;
- ✓ jo mazasinības praksē ir vairāk;
- ✓ jo tie tiek lietoti bieži;
- ✓ jo reāli iespējamās nopietnas blaknes;
- ✓ līdz šim izmantoti salīdzinoši daudz, bet tagad lielākoties no to izmantošanas izvairos;
- ✓ informācija šajos izglītojošos materiālos man palīdzēja pārliecināt pacientus, kā nevajag tos injicēt, ja var lietot p/os;
- ✓ tika lietoti periodiski;
- ✓ mazāk lietotas i/v zāļu formas;
- ✓ jo agrāk salīdzinoši daudz ievadījām i.v., bet tagad baidos;
- ✓ jo līdz šim bija maz informācijas;
- ✓ bet vairs savā praksē šo procedūru neveicam;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- **Zālēm Ebetrex (methotrexate) – saskaņoti ZVA 10.2013. (4);**

Papildu komentārs par augstāk minēto zāļu izglītojošiem materiāliem:

- ✓ būtu ļoti noderīgs materiāls, jo manā praksē ir ļoti daudz bērnu ar Juvenilu IA, kuri saņem šo medikamentu i/m, bet neesmu šo informatīvo materiālu saņēmusi;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- **Zālēm Eliquis – saskaņoti ZVA 12.2014. (2);**

Citas atbildes:

- ✓ Visnoderīgākie bija praktiski, informatīvi materiāli, kurus izmantoju pacientam pēc varikozu vēnu operācijas;
- ✓ Beta adrenoblokatoru lietošanas nozīme kardioloģijā. Atgādinājums, ka pirms beta adrenoblokatoru lietošanas vienmēr jāizvērtē iespējamā labvēlīgā un nelabvēlīgā ietekme, indikācijas un kontrindikācijas;
- ✓ Pēdējā laikā bieži parakstītas zāles pacientiem pēc vadošo speciālistu ieteikumiem – nepieciešama papildus informācija par blaknēm un kontrindikācijām;
- ✓ Zālēm Pradaxa – saskaņoti ZVA 06.2014., zālēm Eliquis – saskaņoti ZVA 12.2014. – jauni preparāti, kurus parakstīja kardiologi, bet nebija zināms, kas tas ir;
- ✓ Zālēm Pradaxa – saskaņoti ZVA 06.2014. un zālēm Ebetrex (methotrexate) – saskaņoti ZVA 10.2013.;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

Citas atbildes:

- Nezinu (15);
- Īsti nevaru pateikt, jo reti ar šiem preparātiem saskaros;
- Neesmu saņēmusi (4);
- Neviens (2);
- Manuprāt, no ZVA neko nesaņemu, nesaprotu, par kādiem izglītojošiem materiāliem tiek runāts. Piemēram, kādi materiāli domāti 6. jautājumā;
- Par ko jūs mani turat?

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

Ieteikumi, lai informācija par zāļu drošumu (vēstules veselības aprūpes speciālistiem, izglītojoši materiāli) būtu noderīgāka respondentiem

- Vēlētos īsāku, konkrētāku, pārskatāmāku informāciju - varbūt tabulu vai kādā citā veidā. Vēstules tekstā ir pārāk daudz liekas informācijas, nevar nonākt līdz svarīgākajam;
- Vajadzētu izcelt tieši to, kas ir mainīts;
- Konspektīvāk, bez gariem tekstiem, var ielikt atsauces. Tie, kas grib informācijā iedziļināties, lai lasa;
- Īsāks izklāsts, ietverot būtiskāko;
- Informācijai vajadzētu būt īsakai, lakoniskākai;
- Vēlētos īsu, konkrētu materiālu;
- Īss, koncentrēts kopsavilkums – tēzes par izmaiņām, tēmu u.c.;
- Informācijai jābūt īsai, uzmanību piesaistošai;
- Informācija varētu būt konkrētāka un lakoniskāka, bez pētījumu aprakstiem;
- Informācijai jābūt īsai, kodolīgai, jo lasīšana prasa daudz brīvā laika;
- Īsi un konspektīvi;
- Īsi, konkrēti ziņojumi;
- Informāciju vajadzētu vienkāršākā, kompaktākā veidā izklāstītu;
- Īsa, kodolīga, ātri uztverama, pārskatāma;
- Koncentrēta, pārskatāma informācija;
- Vēstulēm jābūt pārskatāmākām;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

Ieteikumi, lai informācija par zāļu drošumu (vēstules veselības aprūpes speciālistiem, izglītojoši materiāli) būtu noderīgāka respondentiem

- Īsi, konspektīvi elektroniski informatīvi materiāli, ko viegli strukturēt un glabāt elektroniski, lai nepieciešamības gadījumā tie būtu viegli pieejami un pārskatāmi;
- Īsa, kodolīga informācija, e-pasta vēstules virsrakstā jābūt medikamenta ķīmiskajam nosaukumam, lai ir saprotams, par ko būs vēstules saturs. Nevajag garas vēstules, kurās informācija izklāstīta 3 lpp.;
- Saņemtie materiāli ir pārāk formāli. Grūti garajā tekstā saprast īsto iemeslu, kāpēc šī vēstule vai materiāls atsūtīts. Visu lasīt nav ne vēlēšanās, ne laika. Par zāļu drošumu vajag rakstīt īsāk, piemēram, ka konkrētu zāli nevar lietot, jo... Tie, kas grib zināt papildu informāciju, to atradīs un uzzinās, kāpēc konkrēto medikamentu nedrīkst lietot (pamatojumu). Citādi, ieraugot esošos tekstu, reti izlasu to līdz galam. Domāju, ka citi praktiķi saskaras ar līdzīgu situāciju;
- Vienkārša mājaslapa, precīza, kodolīga informācija;
- Aprakstus par medikamentiem vajadzētu īsākus, lietišķākus;
- Dažreiz materiāli varētu būt konspektīvāki;
- Mazāk grafisko attēlu;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- Drukātā veidā (2), kodolīgi par būtisko;
- Manuprāt, šo pašu informāciju pacientam var izsniegt aptiekas personāls;
- Mans ieteikums, lai šī informācija nonāk līdz ārstiem! Ģimenes ārstiem tas ir svarīgi, jo viņi savā praksē pielieto visplašāko zāļu spektru;
- Precīzas indikācijas, kontrindikācijas, vairāk izcelt medikamentu saderību;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- Informācija šajos materiālos ir noderīga (3);
- Informācija kopumā šobrīd apmierina (2);
- Mani apmierina pašreizējā darbība, nav nepieciešama pārmērīga informācija;
- Pašlaik mani apmierina, tikai varētu biežāk parunāt ar firmu pārstāvjiem;
- Pašlaik informācija ir pārskatāma un nav nepieciešami uzlabojumi;
- Uzskatu, ka veids, kā līdz šim tika sniegta informācija elektroniski, ir ērts un pieejams;
- Mani apmierina līdzšinējā kārtība, bet izplatīt informāciju visefektīvāk ir konferencēs, jo tad cilvēks uztver vairāk informācijas;
- Vēstules aprūpes speciālistiem (2);
- Izglītojoši materiāli (3);
- Informācija par blakusparādībām;
- Kopsavilkums par izmaiņām reģistrētu zāļu aprakstos;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- Informāciju vēlētos saņemt pa e-pastu (6);
- Sūtīt šo informāciju arī turpmāk uz e-pastu;
- Vēlētos saņemt visu informāciju elektroniski, lai brīvajā laikā (ne pamatdarbā) varētu to lasīt un iegūt darbam noderīgu informāciju;
- Vislabāk turpinātu saņemt informāciju e-pastā, ar kuru varu iepazīties sev izdevīgā laikā;
- Komunikācijā varētu vairāk izmantot e-pastu;
- Gribētu saņemt informāciju uz e-pastu xxx@xx.xx;
- Regulāri sūtīt uz e-pastu un iespējami vienkāršā valodā, īsi un konkrēti;
- Vēlētos šos materiālus saņemt regulāri;
- Turpināt informēt (3);
- Izplatīt caur biedrību;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- Materiālos ir ļoti daudz informācijas, kas tiek sniegta konferencēs, semināros, tā ka nepievēršu uzmanību, kas ir to autors;
- Šobrīd ik dienu ļoti daudz informācijas nonāk e-pastā, tādēļ reizēm neuztver arī nepieciešamo. Man labāk patiktu, ka man nepieciešamā brīdī atvestu man nepieciešamo informāciju par mani interesējošiem medikamentiem;
- Personiska informācija: semināri konferences;
- Es labāk izvēlos mutisku informāciju un nevis pacientu pieņemšanas laikā;
- Iesaku runāt un rādīt konferencēs vienlaicīgi, jo tad cilvēks uztver 60% informācijas, bet lietderīgi ir arī sūtīt informāciju uz e-pastu, jo tad var palasīt un pārdomāt informāciju;
- Varbūt iztirzāt informāciju par zāļu drošumu var semināros;
- Izveidot sarakstu ar izsūtītajiem materiāliem veselības aprūpes speciālistiem ZVA mājaslapā;
- Gribētu vairāk saņemt no zāļu ražotājfirmām neatkarīgus materiālus;

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

- Man grūti komentēt, jo bieži šie materiāli "pazūd" lielajā papīru jūklī un netiek izmantota;
- Grūti pateikt (4);
- Nezinu (2);
- Nav (2);
- Atslogot ģimenes ārstus, rast iespēju ārstiem vairāk nodarboties ar ārstniecību;
- Izlasīju informāciju;
- Lēnāku dzīves tempu;
- Ja jau medikaments ir apstiprināts un tiek pārdots, vai man kā ārstam par to drošumu jāšaubās?;
- Ikdienā sastopos ar nozīmīgām zāļu blaknēm, bet ziņot par to ZVA sarežģītības dēļ ir neiespējami. Lūdzu, vienkāršojiet šo sistēmu!;
- Ziņot par zāļu blaknēm ir laikietilpīgi un sarežģīti. Ģimenes ārsta praksē nav laika veikt sarežģītu pacienta iztaujāšanu, piemēram, kurā dienā un cikos sākās blakne, kādus uztura bagātinātājus pacienti lieto u.tml. Esmu vairākkārt gribējusi ziņot, bet neesmu to darījusi.

Piezīme: iekavās norādīts respondentu skaits, kas snieguši atbildi

Zāļu valsts
aģentūra

Zāļu valsts aģentūra, Rīga, 2015.